

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 11224

FUN FINTSTERN FODERTSIMER

Arkady Lyubtshenko

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ביבליאָטעק „סערפּ און האַמער“

ארקאדי ליובטשענקא

פּון פּינצטערן פּאָדערצימער

יידיש - ד. האַפּשטיין

מעלוכישער נאַצמינדפּאַרלאַג פּון א.ו. ס. ד. ר.
כאַרקאָוו 1 9 3 2 קיעוו

Библиографический список
выдан в библиотеке в Мюнхене
Учреждение "Картинная галерея"
перевод на русский язык
Учреждение "Картинная галерея"

א. ב. ס.

ערשטע אינטערנאציאנאלע ביכער-
אונג צייטונג-פאבריק
קארקאוו, טשעכאסלאוואקיי ריאדי 25-28
באסט. נומ. 118. טיראזש 4000.
אוקרהויפטליט. נומ. 10324.

גאנצפרי האט יאן אראפגעלאזן די פיס פונעם
טאפטשאנ און פויל גענעצנדיק, האט ער אדום-
געפירט די אויגן איבערן האלב-טונקעלן פאדער-
צימער פונ דער קאנטאר פאם זאוואד — עמיצער
האט, דאכט זיך, אנגעקלאפט פונ דרויסן? זיין
זויב קלימציע איז אריין. זי האט פונ דארפ געב-
ראכט עסן און א זאק.

ערשט איצט האט זיך יאן דערמאנט, אז הינט
איז שאפעס און אז ער איז שוין צוויי וואכן אין
דער היים ניט געווען. קלימציע איז געקומען מיט
א זאק — דארפ מען הינט, הייסט עס, טראגן קוילן
אויס.

יאן האט זיך פארקרימט, האט א קראצ געטאן
די באק און האט א פורטשע געטאן:

— זעצ זיך!

יעדעס מאל, ווען ער דארפ בעגעניווע איבער-
טראגן קוילן אויס, פילט זיך יאן עפעס ניט אמ-
פעסטן. אפטמאל האט ער זיך געפרוהט אפואגן
(מ'קאג, ווי איינער זאגט, כאפן), אבער קלימציע
פלעגט שטענדיק איבערצייגט זאגן:

— וואס רעדסטו, אלטער? .. ס'איז דען דיר
דאס ערשטע מאל? .. דו וועסט ווי ס'ניט איז דורך-

טראגן... צי ס'טוט ד'ד עפשער פאנק — דער
זאוואד וועט פארארעמט ווערן? — און אנבלאזן-
דיק זיב האט זי שטיל צוגעגעבן :
— מע דארף דאך...

יאן האט געוואסט, אז מע דארף, ווייל מיט קוילן
איז ניט שרעקלעך צו הייצן דעם אפארט, סע
רויכערט ניט — און די מאשקע פאקומט זיב די-
נער און אן א רייעך, און כאטש ער האט זיב גע-
וואקלט, האט איין געדאנק פאקעמפט אלע זיינע
וואקלענישן: איצט, אז דער זאוואד רעכנט זיב
פאר א פאלק-גוטס, דארף מען זיב אין עמעסן
ניט פאגרענעצן די מעגלעכקייטן. ס'איז קיין אוולע
ניט איצט, פא אוועלכע פאלעפאטימ, ווי די פאל-
שעוויקעס, דעם גאנצן זאוואד צו לאזן מיט רוים,
ניט נאר וואס נעמען א ברעקל קוילן...

יאן האט צונויפגעלייגט דעם זאק און אימ אוועק-
געלייגט אין א ווינקל הינטער די טרעפ.

— נו, וואס הערט זיב דארט אין דערהיים? .. —
האט ער אומעטיק געפרעגט.

— וואס איז דארט אין דערהיים? .. דאסועלפיי-
קע. קיין וועש האב איב ניט געפראכט, וועסט הינט
קומען, וועסטו איבערבייטן, — האט קלימציע פאר-
זארגט געזאגט, און-האט פאנאנדערגעפונדן דעם
קלומעק.

— און וואס מאכט זאסיקע? דו גיסט אפ איר
אכטונג?

— זאסיקע? זי איז דען דא ניט געווען?

— ניין, זי איז דען איינע מיט דיר געקומען?
 — יא... זי איז, ווייזט אויס, ערגעץ אריינגעלאפן.
 דאס איז דאך א גאלד... א מיידלעך, ווי א געזונט-
 טער סאלדאט, און איז קאפ — א ווינט...
 — וואס איז דען? — האט זיב יאן אנגעשטרענגט.
 — דו האסט זי צעפאלעוועט, אט וואס... וואס
 הייסט, עפעס א פאסיעכידקע! — האט קלימציע,
 זיב דייזנדיק א שאקל געטאן מיטן קאפ און זיב
 געלאזט צו דער טיר.
 יאן האט זי געוואלט פארהאלטן, געוואלט זיב
 פאנאנדערפרעגן וועגן דער טאכטער, עד האט נאך
 ווייט פארגעווארפן:

— וואס האט איר אזוי פרי אנגעהויבן ניין?
 — פרי, עפשער ווינציק ארבעט? פיר הענט
 און מיר קענען זיב איינע נישט איינפארן, — האט זי
 שוין פונ שוועל א הוקע געטאן.
 יאן האט איר נאכגעקוקט, א פיר געטאן מיט
 דער האנט איבערן פאנימ, און אונטערציענדיק
 דעם אטשקוד, האט ער אוועקגעשקראפעט איינ-
 קאנטאר. ער איז געווען א גאנץ שטייפער, כאטש
 ער איז שוין אלט געווען א גוטע האלבע מייע
 יארג. נאך דער רוקן האט זיב אביסל איינגעפויגן —
 א הויקער.

איז קאנטאר, האט ער ווי שטענדיק אנגעהויבן
 ארומגיין ארום אלע טישן און ארומזישן דעם
 שטויב. פונ איינ טיש — נישט ער עפעס א פלאץ, א
 וויי, אפן צווייטן נישט ער גלייכגילטיק א פאכע, איינ

מאל, צוויי מאל, פונקט ווי ער זאל פלינג אראפ
טרייבן.

אזוי יעדן טאג, ביז קיינער איז ניט געווען, פלעג
ער זיך ארומדרייען מיט דער שמאטע אין דער
האנט, פלעג איבערוקן די בענקלעך, די טישן און
ארומווישן דעם שטויב — ער האט שטיל אונטערן
נאז געמורקעט, האט מיטן געניטן אויג אָפּנען
מאסטן, צי איז אלץ אין אַרדענונג.

פון דער שמאטע האט זיך אופגעהויבן א שטויב,
און פון פענצטער פאאלאכטן דעם צימער, איז
געפאלן א גאלדענער פאס... יאן האט זיך עפעס
אפ א וויילע אָפּגעשטעלט נעבן אים, האט פאטן
ראכט, ווי ס'טאנען טויזנטער ווונדערבארע ברען
קעלעך, און ס'האט זיך אים פאָרנעשטעלט עפעס
טרויעריקס-ווייטס. ס'האט זיך אים פאָרנעשטעלט,
אז אוינס איז שוין אמאל געווען, צי ס'האט זיך
געכאַלעמט... פונקט אזוי איז ער געשטאנען אין
א גאלדענעם פאס, פונקט אזוי אינדערפרי, נאך
ס'איז נאך עפעס זייער שייג געווען—ס'איז זיך
שווער דערמאנען...

און אין דרויסן האט דער פדילינג געקלונגען.
ס'איז געווען די צייט, ווען איז סערל נעבן זאוואד
האט זשאסמין געפליט און מיט א זיסן אומעט
אנגעפולט די ברוסט, און איז די אפדערנאכטן
האט איבערן זאוואד און איבערן דערפל זיך גען
טראגן דער אַנדערמידלעכער געזאנג פון סאלא
וויי.

יאן האט צעעפנט דעם פענצטער. ס'האט א
אמעם געטאג מיט שטייפער פרימאָדגענדיקער
קעלט, און בלומען האָבן שאַדפ זיך צעשמעקט.
הינטערן סעדרל, ווייט אינ הייב, איז געשטאנען
א הייפעלע מענטשן. צווישן זיי אינ א לעדערנער
טוישורקע און אינ א לעדערנער הימל איז געשטאן
נען דער פאָרויצער פון זאָוקאַם—סאָוקאַ בעזלי.
יאָנס פאָניו האָט זיך גלייך געענדערט — ער
האָט דערקענט סאָוקען.

— אָט — לעדערנער טייוול, — האָט ער באַרזי
געז געברומט — פון פארטאָג נאָך שוין אפ די
פיס ... פונקט ווי אַן עמעסער באלעבאַס ...
ער האָט זיך נאָר אָפגעקערעוועט, קעדרי גיכער
צוקלייבן דעם זאָוקאַמס צימער, ערשט די קוש-
טשעס האָבן מיטאַמאַל א טרישטשע געטאָג. ער
האָט זיך א וואָרפ געטאָג צום פענצטער — אינ
סעדרל האָבן צוויי יאָטן איילענדיק געבראַכט די
צווינג פון זשאַסמינ.

— וווּהינ איז? אָט וועל איך דיר! — האָט יאן
א געשריי געטאָג, פאַכענדיק מיט דער שמאַטע.
די יאָטן האָבן זיך פלינק אַריבערגעכאַפט איבער
פארקאַנ, און איינער פון זיי האָט אַרויסגעשטעקט
דעם צונג, האָט פארקרומט די צורע, און האָט מיט
קאָעס א טריפע געטאָג:

— אַראו ... באַרבאַס! ..
דערנאָך, אַפיסל אַפלוּפנדיק זיינען זיי זיך פירדע
פאָדגאַנגען פון געלעכטער.

אלס ענטפער, האט יאן א קלאפ געטאן מיטן
פענצטער. אן אנדערש מאל וואלט ער זיי אנגע-
לערנט, זיי וואלטן געוואסט די שיבעניקעס, ווי אזוי
באליידיקן עלטערע, און איצט ...

— הויב זיך נאך אן מיט זיי, איצט איז דאך
„סלאבאדע“ ... — האט ער אידאניש פון א דריי
געטאן מיטן קאפ און איז אריין צו סאווקע צו
צימער.

ער האט שטרענג אופגעקעמט די וואנצעס, האט
עטלעכע מאל א פאכע געטאן מיט דער שמאטע
איבער דער שאפע, דערנאך האט ער אפגעשטעלט
זיין פליק אפן בילד, אפן גרינגן שמייכלעך פון
אילייטש, וואס האט זיך איבערגעפונען איבערן
מיש. יאן האט א קיי געטאן עפעס אן אומקלארן
געדאנק און האט זיך מיטאמאל גיב א נעם געטאן
פאר דער ארבעט.

ער האט ניט ליב געהאט דעם צימער. נאך מער:
ער האט אים פיינט געהאט. ער האט ניט געקאנט
אנקוקן דעם פארזיצער פון זאווקאמ, אט א יענעם,
וואס איז אמאל א פאסטעכל געווען און האט
אדומגעשפאצירט מיט א הוילן הינטן ...

אמאל האט זיך סאווקע געווענדעט צו יאנען
(און יאן איז דאן געווען א בעקאוועדיקער פרייזי-
שער אנטרזיבער) ניט אנדערש, ווי „פעטער“. און
איצט זיצט סאווקע אלס פארזיצער אין דעם קאפי-
נעט אפן ארט פונעם אמאליקן באלעבאס און
— זאגט יאנען:

— כאווער ...

— וואס פאר א כאווער בין איך דיר, צום טיילו? צוואמען עפשער כאזירימ געפאשעט? עפשער שוין פארגעסן, ווי איך האב דיך מעכאפעד געווען פאר אן עפל פונעם דירעקטערס סאך? — האט יאן אפט געטראכט.

ער האט ניט געקאנט פארגעסן ווי סאווקע, ווען ס'האט זיך אנגעהויבן די רעוואלוציע, האט אימ געדראט מיט א נאנאן, פאדערנדיק אפשליסן דעם דירעקטארס שטאל, ווי ער האט אימ נאכדעם פאר אלעמען אין די אויגן א מאכ געטאן איבערן היטל, און האט נאך געדראט:

— ווארט נאך אויס, פאניע יאניע, מיט דיר וועלן מיר זיך נאך פאזונדערס דורכשמועסן.

און ער האט זיך דורכגעשמועסט—שוין אפן צווייטן טאג האט מען יאנען געמאכט אויס קומטשער. ער האט זיך אנגעליטן צארעס ביז ער האט זיך אינגעפעטן פאר א וועכטער אין קאנ-טאך.

עמעס, דאס איז געווען מיט עטלעכע יאר צוריק, ס'האט זיך אפגעהויבן, אוועקגעשוומען מיט גיכע טעג, נאך די פאליידיקונג האט זיך ווי א שווערע הישטישע אפגעזעצט אפ יאנס הארצן. ער איז גע-ווען זייער א גיבוועדיקער: פריער האבן אימ אלע אפגעגעבן קאווער און ער וואלט אפילע דעם עקאנאם ניט דערלויבט אראפזעצן די היטל, און ביפראט נאך עפעס א „מאלאקאסאס“ סאווקען.

און איצט, צוקוקנדיק זיכ צו אלצ, וואס ארום
האט זיכ געטאן, האט ער נאך געקנייטשט מיט די
פלייצעס און האט בעשומויפן דאס ניט געקענט
פאגרייפן און זיכ דערצו צוגעוויינען.
פארענדיקט אופראמען, האט זיכ יאן אומגע-
הערט אינ פאדער-צימער. ער האט ארויסגע-
שלעפט אן עמער פון ווינקל, האט זיכ אינגעוואשן.
דערנאך האט ער מיט אן אייזערנעם קעמע-
לע פלייסיק צעקעמט די געל-גרויע קלעפיקע
האר אפן קאפ און די פדעכטיקע וואנצעס מיט די
פאקענפארדן. דאס איז יאנס אן אלטע געווינהייט.
דאס איז נאך געווען פון יענע צייטן, ווען ער איז
געווען א לאקייטישיק און שפעטער א קומטשער.
א געווינהייט, פאר וועלכער מע האט אימ נאך
בזו איצט געדייצט „פאן יאן“. נאך ווי מע זאל
דארט ניט רעדן, ווי מע זאל קוזם ניט קוקן, האט
ער געוואסט נאך איינס: א דיינער שלאכטיש האט
שטענדיק מערער קאוועד, און די פארמוזעטע
„שאנטראפא“ זיינען שטענדיק מעקאנע די ריינע.
דערפאר האט ער אים יאנטעו אומפאדינגט אנגע-
טשעפעט דעם גומענעם קאלנער און האט ערלעב
געפונט די שטיוול.
זיכ איבערגעציילעמט, קוקנדיק אינ א ווינקל
מיט שפינוועבס אפגעשעפטשעט א קורצע טפיל-
לע, האט ער סאפקאלסאפ ארויסגענומען פון טאד-
בע דעם אנבייסן און האט פאמעלעכ, ניט געכאפט
זיכ געזעצט אינ א ברייטן אלטמאדישן פאטעל
מיט א צעריסענעם דעק.

דעם פאמעל האט ער אליין ארויספאקומען. ער
האט אים געפראכט צעשלעפן פון פאדצימער פון
דער זאוואדישער וואגנ-שטאל, ווו ער האט זיך
געוואלנערט צווישן כלאם, און כאטש פון דעם פא-
טעל האבן צוזאמען מיט דער טירסע ארויסגע-
שטעקט הוילע פרוזשינעס, האט ער אפער אים,
ווי א ווערטפולע זאך, שטארק אפגעהיט און האט
קיינעם נישט דערלויבט זיך ועצן אפ אים, סידן זיין
„אלטע“, די פאניע קלומציע, קומט אריין פון
דערפיל, אדער זיין טעכטערל די פרוילעכע זאסיע
פליט אריין, ווי א היידל—זיי מעגן.

ער האט זיך דערמאנט אן זאסיען... זאסיע!...
עפעס האט ער אנגעהויבן פאמעדקן... נו, ווער
ווייס זי... עפשער, נאך אויסגעוויזן?..

יאן האט זיך שוין לאנג צוגעפאסט צום טונ-
קעלעם פאדער-צימער מיטן פאמער-שטול, ער
האט זיך אפילע שוין צוגעווינט צו זיין דא וואלט
ער זיך געלעבט, צעטנוויזן באזוכט דאס דערפיל
און כוץ דעם האט דא נאך געשמעקט מיט פא-
קאנטע אלטע צייטן.

פון יענער זייט טיר, הינטער די פענצטער האבן
זיך געקיקלט שנעלע, פריידיקע טעג.

דאָרט האָט זיגער־יש געוואָנגען דאָס לעבן. דאָרט
זיינען דורכגעשוואמען דאָשיקע קווייטנדיקע מאָני-
פעסטאציעס און עס האָבן הימנען געדויערט, און
ער, פּונקט ווי א שפּין אין היינקהל, איז געוועסן אין
טונקעלן פאדער-צימער, האט זיך צו אלע צוגע-

הערט, און האט נאך מיט פארדראם געשאקלט
מיטן קאפ:

— אט קאמעדיאנטן, האט ער געזאגט, וועג
וועט שוין א סאפ געמען צו דעם אלעמען?..

נאכט אנפיינט האט יאן מעכאניש א טרייסל גע-
טאג דאס טויטן-טארבעלע און האט צונויפגע-
דרייט א גראפן ציגאר פון קאנטראסקע פאפיר.
הינטער די פון דויכ פארגעלטע, אזש דויטלעכע
וואנצעס, האט עפעס זיך צעשיפעט. די גרויענקע
אויגעלעך האבן אנגעהויבן אדומלויפן אין די
שפעלטעלעך, און דאס גאנצע געזיכט, איז איינגע-
וונקען געווארן אין זיסן פלויען דויכ.

ס'האט זיך אנגעהויבן דער אדבעטס-טאג. די
טירן האבן אפטער זיך צעסקריפעט. שוין נימעט
געווארן. אט אזוי נעכטן, אזוי אייערנעכטן—די גאנ-
צע צייט אזוי...

נאכ פון דערווייטנס האט יאן יעדן דערקאנט
לויט זיין גאנג. איינעם האט ער אומיסטן גיט
פאמערקט, איינעם האט ער אפגעגעבן א פרייטן
„גוט מארגן“ און אפגעעפנט די טיר. ער האט
גוט געווסט, וויפל קאווער מע דארפ דעם אדער
יענעם אפגעבן.

אט האבן זיך דערהערט סאווקעס טריט, און ער
האט זיך גיך אויסגעדרייט מיט דער פלייצע און
האט זיך געמאכט ווי ער איז פארטאן: זאל, הייסט
עס, די נאטשאלסטווא וויסן, אז דער דינער איז אפן

ארט, נאך מיט אזא נאטשאַלסטווא אין גלייכער
זיב ניט זען.

אין קאנטאָר אַיינ איז מען איצט גענאנגען
פריילעכער ווי שטענדיק, עפעס פרישער. די מער-
הייט אין ווייסן. די מידלעכ מיט פלומען אפן
ברוסט און אין די האַר, לעבעדיקע און מונטערע.
אפילו דער בזכהאַלטער, א טרוקענער כסודער
אלטיטשקער, האָט דורכגייענדיק היינט דעם פאַר-
דערצימער, געמורקעט אונטערן נאָז עפעס אַן
אומקלאָר לידל.

דער פרידינג האָט געווירקט אויב אפ יאָנען.
ניט ווילנדיק האָט ער זיב אָנגעשטעקט מיט א
ווארעמער שטימונג. עפעס א ווייכע רויקניט
האַט אים אָנגעפילט, פאַרקלענערט די אלטע סיר-
נע, און האָט אים געמאַכט גוטמוטיקער.

פון יענער זייט טוד אין קאנטאָר, האָבן שוין
די רעכנפיינדלעכ (סטשאַטעס) געצאָקעט, די מאַר-
שינקעס האָבן ווי אַרבעט געשאַטן און איבער אלץ
אין געשטאַנען דאָס צוגעשטיקטע הודערן פון
דעם אַרבעטס־טאַג.

און דורכ דעם האַלב טונקעלן פאַרדעצימער זיי-
נען אלץ דורכגעגאַנגען און דורכגעגאַנגען פאַר-
טאַנענע מענטשן. זיי האָבן קימאַט ניט באַמערקט
יאָנען אין טיפן פאַטער. זיי האָבן גלייכגילטיק
געשדאַרקעט פאַרפּי אים.

אויב יאָן האָט פון הינטער די אָנגעהאַנגענע
ברעמען פויל געקוקט אפ זיי, צופרידן, וואס מע

משעפעט אימ ניט. און ער האט פון גארניט
געוואלט טראכטן. סײַדן פון אױער... ער האט
גערוט נאָר דאָן, ווען די געדאנקען זיינען געווען
אינ ווייטן אױער. דענסטמאל האָט ווייב און וואָ-
רעם גענאָנט דאָס האַרצ.

יאַן האָט דאָך עפעס געהאַט אַן אױער—צו וועט
ער זיב אומקערן?.. צו וועלן זיב צו אימ ווידער
אומקערן די רווקע זאַטע טעג, ווען ער וועט זיב
ניט דארפן טרייסלען איבער יעדן גראַשן, און
קלימציע וועט ווידער באַקן געשמאַקע מלינציעס,
וועט אַ שקאַליק שטעלן צום וואַרמעס, ווען אלע
וועלן אימ אַפגעבן קאָוועד און קיינער וועט ניט
וואַגן אימ רופן „באַרפאַס“ און יאָן וועט אַנטאָן
זיינ געציאַצקעוועטע זשיפעצע און וועט אַרויס
אַפן פּלאַצ נעבן שטאַל, וווּ די יאַטן טרייבן אינ
טאַניעזש די פּריציזשע פּערד, ער וועט אַ דריי
טאַג די וואַנצעס און וועט אַ הוקע טאַג איבערן
גאַנצן הויפּ:

— סמאליעט מיט די פייטשן, ווייל כוועל קינג
קאַשע ניט געבן!.. אָדער ער וועט אַרויספליען
מיט פיר פּערד געשפּאַנט אינ סטעפּ, און וועט
אַפ טויט דערשרעקן די דורכגייערס, און די פּאַ-
ניטשעס וועלן הינטן זיב קייקלען פון געלעכטער
און וועלן אימ פאַטישן איבער דער פּלייצע:

— עב, איז דאָס אַ יאַנעק!..

— כאַווער, האָט זיב פון קאַנטאַר אַרויסגע-

רוקט דעם קאנצעליאריסטס קאפ, — דער זאוקאמ
הזפט.

און די זיסע זיכרויגעס האפן זיך מיטאמאל איך
בערגעדיסן...

יאן האט זיך צעפינטלט מיט די אויגן, האט זיך
א דריי געטאן און איז אוועק.

— גוט מאדנן, כאווער יאן, האט סאווקע זיך
געדיסט פראסט און העפלעך, ווי זיין שטייגער.

— א גוטן... האט יאן פרויגען א פודטשע גע-
טאן.

— טראגט אפ, כאווער, דעם פאפיד איך קלוב
אדיין און קערט זיך פאלד אום מיט אן ענטפער.

יאן האט מעכאניש אוועקגעשאדקערט צום טיר.
... איך קלוב, וואס האט זיך געפונען אפן

צווייטן זייט פון זאוואד, איז געווען ראשיק, גיט
געקוקט אפ דער ארבעט-ציט. מע האט געקלאפט

מיט העמערלעך איך וואנט אדיין—מע האט עפעס
צוגעקלאפט. די זינגווארג איז דידעוודיק ארומגע-

לאפן מיט פאנען, מיט יעלן-צווייגן.
— וואס קומט דא פאר פא אייך?—האט יאן

געפרעגט פאם ערשטן יאט, און האט אוראניש
צוגעזשמודעט די אויגן.

— היינט וועלן פארקומען דויטע כריסטינעס.
— איד וועט הייסט עם פראווען כריסטינעס? —

האט יאן א שמיכל געטאן.—איד זיט, הייסט עם,
געווארן גאלאכימ? .. נו, צייטן...

פאם ארויסגאנג האט ער מיט אינטערעס אריין-

געקוקט איז דער אפענער זאל אריין, ווו עס האט
געדראשט די יונגווארג און איז געבליבן געפלעפט:
אפ דער פארלאגע צווישן די מיידלעך, וואס האבן
גירליאנדעס געפלאכטן, איז געווען זיין זאסיע.
ער האט זיך בעסער צוגעקוקט, — יא, עס איז זי,
זיין גאלדן-האריקע זאסיע, איז א פונטיק פלוז-
קעלע.

— זאסיע! — האט יאן א הוקע געטאן.
די העמערלעך האבן געקלאפט, עס איז געווען
לעבעדיק און ראשיק און זי האט, ווייזט אויס, גיט
געהערט.

— זאסקע! פארשאלטן זאלסטו ווערן! — האט ער
העכער א הוקע געטאן — מע האט זי אבער
אינגאנצן פארשטעלט.

יאן האט זיך דערמאנט, אז סאווקע ווארט, און
האט א מאך געטאן מוט דער האנט. ער האט
פארשלאסן שפעטער זיך דורכשמועסן.

דעם גאנצן וועג ביז דער קאנטאר, האט ער גע-
טראכט וועגן דער טאכטער און ס'האט זיך אימ
גיט געלייגט אפן געדאנק, פארוואס זי דרייט זיך
אפן זאוואד, און נאך איז קלוב, און דערצו נאך
שאפעס, וועג איז דערהיים איז אן א שיד ארבעט.
און פארוואס איז זי צו אימ גיט אריין, זי האט,
ווייזט אויס, מוירע געהאט... גיט געוואלט קיין
לייגן זאגן, און געדענקט גוט, אז ער האט איר פאר-
פאטן גיין איז די קלובן.

יאנען האט עס באומרוקט. זאסיען, דאס פעס-

מע, וואס ער פארמאגט, האט ער ליב געהאט מער פון אלץ. ער האט געהאלטן, אז זי איז זיין אייגנ-טום, און קיינער כוצ איט האט אפ איר קיין רעכט ניט, און ער האט אפ איר אייפערדיק אכטונג געגעבן.

אבערגעגעבן סאזוקען דעם ענטפער, האט ער זיכ אזמגעקערט אין פאדערצימער, אבער ער האט שוין ניט געקאנט איינויצן. די הענט האבן זיכ גערטרייסלט, ווען ער האט צונויפגעדייט א ציגאר. ער האט איילנדיק אויסגערויכערט, און אימ אוועקגעווארפן אין ווינקל, און דערפיי זיכ דערמאנט, אז אין ווינקל ליגט א זאק אפ קוילן, וועלכער קאנ זיכ נאך אנצינדן. ער האט זיכ א ווארפ געטאן צום זאק, האט צעטראטן דעם צייגאר מיטן שטייזל. דערנאך האט ער פאדזיכטיק צעוויקלט דעם זאק, זיכ צוגעקוקט צי האט ער אימ טאקע ניט אנגעצונדן און האט מיט קאעס אימ א שליידער געטאן ארונטער די טרעפ.

זאסיע, סאזוקע, די קוילן—אלץ האט זיכ צונויפגעמישט, פארדייט, אוועקגעשוומען... ער האט בעשומזיפן ניט געקאנט פארשטיין זאסיען. שוין א צייט, אז ער האט פאמערקט, ווי זאסיע דרייט זיכ ארויס פון זיינע הענט, ער האט זיכ אבער פאררוקט דערמיט, וואס זאסיע איז יונג—זי וויל אויב מיסטאמע א שפיל טאן? שוין זשע פילט זי ניט, פארשטייט זי ניט? שוין זשע איז זי?.. א פינצטערער כשאד האט ווי א שלאנג ארום-

געדרייט דאס הארץ און האט זיך איינגעסמאקט
מיטעם אלץ שיפער און שיפער...

און ווידער זיצט יאן אין פאטערל. עד איז צע-
טומלט, עד האט זיך פארטראכט.

מע האט צו אים געהוקעט, עד האט ניט פאר-
שטאנען, זיך אופגעהויבן, פונקט, ווי פון שלאפ און
נאכדעם זיך אזגעקערט, ווידער געזעסן און גע-
קלערט.

ס'האט שוין געהודעט דער הודאק אפ איבער
רייס. דער טאג האט זיך געזעצט, און אין דעם
שונקעלן פאדערצימער האט זיך אריינגענאנוועט
א דורכזיכטיקער שטראל.

נאך א ציגאר צונויפדרייען און זיך פארציען
אוי, אז עס זאל... פלוצים איז זאסיע ארויסגע-
שפרונגען פון קאנטאר מיט א פאפד אין דער
האנט. עד האט פאדערעשט צעעפנט דאס מויל.
— וועג ביסטו עם אדני, וואס איך האב ניט פא-
מערקט?

— איר האט, ווייזט אויס, געדרימלט... איך בין
מיט מענטשן גענאנגען, איר האט ניט פאמערקט...
און פאדוקנדיק דעם פאפד אין בוים, האט
זאסיע אנגעהויבן זיך פארן מיט די פינגער אינעם
פינטל פלומען, וואס איז געווען צוגעשפילעט צו
דער פלוקע.

זי איז געווען א שטאלטנע, א באוועגלעכע, שער-
נער פון אלעמען, ווי עס האט זיך יאלען געדאכט.
ער האט צערטלעך אפ איר א קוק געטאן, און

פון די לעבעדיקע אויגן, פון די גאלדענע האר היגן
טעד דער פאטשיילע, פונעם זאפטיקן צעשניט
פון די טונקעלע לייפן האט אים א שמעק געטאן
מיט הינטיקן שטייפן פרימארגן. ער האט גליקלעך
מיט גיזוע א שמייכל געטאן, און שאקלענדיק
מיטן קאפ איז דער זייט פון קאנטאד האט ער
געפרעגט:

— נאך וואס פיסטו געגאנגענ?

— מיכילאוו איז קראנק געווארן... האט געבעטן,
אז ווען כ'זעל זיין אפן זאוואד, וועגן אים דער
מאנען.

— אז כ'זעל זיין איז זאוואד... אפ וואס, צו אלדע
רוכעס, דארפסטו האבן דעם זאוואד?

איר פרוסט האט זיך פון אופגענונג אופגעהויבן,
די פינגער האבן געציטערט אפ די פרומען.

זי האט גידעדיק אנגעבוינג דעם קאפ און האט
שטיל עפעס אנגעהויבן זינגען.

יאן האט א דריי געטאן מיטן קאפ.

— וואס פארא פאפיד איז בא דיר ?

— ווו ?

— אין בוזים.

— א... דאס האט מען געבעטן אין קאנטאד
איבערגעבן מיכילאוו.

— פאוויז.

— אטא... איר וועט סייזוי ניט איבערלייענען...

צו וואס דארפט איר? און האט צוגעדריקט די
האנט צום פרוסט.

— וויין אהער.

— ס'ניש אינטערעסאנט. אפ מיינ ווארט ניט
אינטערעסאנט. זי האט אים פארלעגנהייט זיך
צעפינטלט מיט די אויגן.

— אזי, וואלסטו בעסער ניט געהאט קיין גע-
שעפטן מיט מיכילאָוונ...

פון אונטער די אָנגעהאנגענע ברעמען האט ער
זיך מערער איינגעקוקט אים זאָסיעס פארזיטלטע
פאקן און האט א פיר געטאן מיט דער האנט אים
פער די וואַנצעס. ער האט קיינמאל קיין געדאנק
ניט געהאט, אז זאָסיע קאָן פון אים האָפּן סוידעס,
האט ער אויך איצט איד געוואלט גלויבן, נאָר א
איינגעזעסן שלענגל האט זיך אלץ שטאַרקער
און שטאַרקער איינגעזעסן אים האַרץ.

— וואס הערט זיך אינדערהיים?

— אזוי... גארניט...

— וואס טוט די מאמע?

אין דער דעגן האט זיך אריינגעדוזקט אין טיר
די צעשוויבערמע קאפ פון דעם יאט, וואס האט
אינדערפרי געבראַכט דעם זשאסמין, און דער
האלב פינצטערקניט דערקענט דאס מיידל, האט
ער א געשרי געטאָן:

— זאסקע, קום אהער! מע ווארט דאָרט אפ
דיר...

זאָסיע האט א שפרונג געטאָן צו דער טיר.
און פלוצים, — פונקט ווי אפ פרוזשונעס און
יאָג אופגעשפרונגען פון פאָמעל.

— ווארט צו!

זאסיע האט זיך אפגעשטעלט פארן שוועל.

— קום אהער!

— כ'האפ קען צייט ניט. מע ווארט דאס...

— קום, זאג איכו!— ער האט אפן פאטערדישן

שטייגער אופגעהויבן זיין קאל, זאסיע אבער איז
געשטאנען אומבאוועגלעך.

א צעקאעכטער האט ער געסיפעט דורך די אופ-

געטארטשעטע וואנצעס:

— — וואס איז דאס אוינס? וואס פאר א סווא-

לאטשן זיינען עס מיט דיר גוטע פרידער? הא?

פאר מיר איז די אויגן זאלן דיר אוינע סמאקא-

טשעס דופן זאסקע, פונקט ווי עפעס א מויד...

— וואס דעדסטו! טאטע, סאיז דאך עמיצער

אנדערש.

— שווייג! ווער איז עמעז אנדערש?

דאס צעשויןפערעטע יאטל, וואס איז ניט ווייט

געשטאנען, האט זיך מיטאמאל צעקויבט פונ גער-

לעכטער, און זיך אויסדרייענדיק אפ איינ פוס איז

מיט ראש צוגעלאפן צום טויער.

יאג איז אופגעקאכט געווארן.

— ווער עמיצער אנדערש, פרעג איכו וואס

שלעפסטו זיך אדום איבער די קלופן, און ער

האט אנגעכאפט דאס מיידל פאר די ארבל.

— טאטע, דו ביסט באמ וונענ? לאז אפ, ווייל

כ'זועל אנטלויפן...

— דו וועסט אנטלויפן ? דו באהאלטסט זיך ?
איך וועל דיר באווייזן!

אן אייפערדיקער כשאד און צארן האבן יאנען
אופגעטרייבלט ביזן סאמע גרויס. ער האט זיך
מער נישט געקאנט אפהאלטן.

— ווייז דאס פאפירל!

דאס מיידל האט דערשראקן א קוק געטאן אפן
פאפער. איך די אויגן אירע האט א ברען
געטאן א ייערדיק פייערל. זי האט צונויפגעלייגט
די הענט אפן הארצן און האט פעסט געזאגט:

— כוועל נישט געפן.

יאן, שוין אויסער זיך פון קאעס, האט זי א
טרייסל געטאן איינמאל און דאס צווייטע, און האט
מיט גוואלד אריינגערוקט זיין הארדיקע האנט צו
איר אין בוים.

זאסיע האט א קרעכע געטאן, זי האט זיך אפער
מער נישט פארטייריקט.

איך א וויילע אדום האט שוין יאן פאנאנדערגע-
בלעט אפ די קני א צעקנייטשט פאפירל און האט
אומגערוזלדיק-אריינגעקוקט אין די גרויסע אויסיעס
פון קעפל. צונויפזאמלענדיק זיין גאנצע אכטונג,
אלע זיינע קענטענישן, האט ער נאך לאנגער אן-
שטרענגונג איבערגעלייענט: „אנקעטא“. און וויי-
טער איז געווען געשריבן מיט אוינע פיצנקעלעך
אויסיעס, אז די אויגן נעמען זיי נישט. געפן עמיצן אן-
פערלייענען האט ער נישט געוואגט.

ער האט לאנג פאדאקשנט געקוקט אפ דער

סטעליע, פארשמודעט די אייגן, פונקט ווי ער
זאל זיך וועלן אין עפעס דערמאנען, און צום סאם
האט ער פארלוירן פאנאדערגעפירט מיט די
הענט.

דאס צעקנייטשטע פאפירל האט געציטערט און
געקיצלט די האנט... ער האט צעריסן דאס פאפיר
און עס אוועקווארפן. און גלייך האט ער דאס
מאנעס געקריגן אפן מיידל, און צו זיך אליין איז
אופגעשוואמען א שווערע פאדאכטונג. ער האט
פארשעמט א זיפצ געטאג, זיך אנגעבלאזן. און ביז
ער האט פאדענדיקט די ארבעט, ביז וואגען אלע
זיינען זיך פאנאדערגעוואנגען, איז ער אדומגעגאנגן
גען ווי אן אפגעוואנגענער.

אז איז קאנטאר איז געווארן פוסט, האט ער זיך
דערפילט פעסער. ענדלעך איז ער געבליבן אליין
מיט זיינע ווייטאקן, מיט זיינע געדאנקען און איז
מיט קאעס צוגעטראטן צו דער ארבעט.

קיין סאך ארבעט איז נישט געווען — אויסקערן,
אדומזיישן, קעדן סאנטיק קומען אפן גרייטן. דאס
איז ער אדומגעקראכט אין אלע ווינקעלעך, ער
האט פאטרעכט יעדע קלייניקייט, אלע פלישן אפ
געגעבן גלייכע אכטונג און אדומגעזיישט אלע
טינטערס. ער האט אין דער ארבעט געוואלט צען
מישן די אומאנגענעמענע געדינטעניש פון היינט
טיקן טאג, און אנגען פארציען די ארבעט ביז פאר-
נאכט.

ווי נאך טאג פונקל געווארן, האט יאן פאר-

שלאסן די טורן, איבערגעגעבן די שליסלען דעם פארוואלטער פון דער ווירטשאפט, און פארזיכט דורך דער מידקייט, מיט א גרינגע געפיל פון באפֿרֿידיקונג, איז ער ארויס אין גאס.

דעם זאק האט ער א רוק געטאן אונטערן ארעם. איבערן זאוואד האבן ווי שטענדיק געברענט פֿייערלעך, און דער פארויבערטער געמויערטער ריז, האט אויסגעזען, ווי שטענדיק אין אונט, עפעס אנדערש אפיסל מאדנע, עפעס שטרענגער, ווי פאטאן. אן ענגער ראש האט זיך געהויעט אין דער לופט, אנגעזאפט מיט א פֿרילינגֿרֿייכע. פון די פינצטערע ווינקעלעך האט זיך געקוקלט א זארגלאזער געלעכטער, אזא פֿרישער און שטייֿפער, און איז ערגעץ פארלורן געווארן אין דער געדיכטעניש פון די זאוואדישע געפֿידעס—דארט, דאכט זיך, ווי ס'האט קוים געברענקעט א מאנדאֿלינגע...

יאן איז געשטאנען, האט זיך ארומגעקוקט און איז אוועק מיט דער לענג פון דער זאוואדישער וואנט אראפ ביזן טייכל.

דעם זאוואד האט ער געקאנט, ווי זיינע פינפֿ פינגער. יעדער שפעלטעלע, יעדער גריפעלע האט ער געקאנט אפ אויסווייניק. נעבן זאוואד איז ער ארומגעגאנגען די פֿילע פלאטע מיט פארזשאֿווערטן זאוואדישן מיסט. ער האט זיך א וואָרפֿ געטאן צום ריווטשאק. צוגעקראכט צום ווינקל, ווו ס'הויפט זיך אן דער פארקאן פון ברעטער.

הינטן אינ זומפ האַפּן זשאפעס געקוואקעט, פון פאַרנט איז אינגאנצן שטיל געווען. און נאָר דער זאואַר האָט פון דערווייטנס שמדענג און כּמורע געקוקט.

יאנען איז דאָס געווען גיט דאָס ערשטע מאל. כאַטש ער איז גאנצע טעג געווען אין דעם פּונד קעלעם פאַרדעזימער און קימאט גאַנץ געהערט און געווען, אָבער אלע איז פּא אים געווען אויך גערעכנט פּון יעדער קליניקנט.

ער האָט נאָר פון דער גרינג א קרעכע געטאָגן, אפּ א ווילע פאַרשוונדן אין פאַרקאג, פונקט ווי דער פאַרקאג זאל אים אינשלינגען, און איז א פאַר מינוט אדום האָט ער מיט דעמועלפּן ריזן טשאק געטראָגן קוילן.

פונדאנען פּונד דערפּל איז געווען ווייטער, דער פאַר אָבער זיכער. הינטן האָט ער געוואלט גיט אדום און אדום, מיטן נייעם שליאב, מיטן ניסן וועלדל פאַרפּיי דעם פּרעג, דערנאָכ מיט דער מעד זשע גלייכ צו זיך אין הויפּ אריין. זיך ארויסגע קליפּן פון ריזוטשאק, האָט ער זיך פאַרויכטיק צוגעהערט, האָט זיך ארוםגעקוקט — מע זעט גיט קיינעם, נאָר פון דערווייטנס האָט טיפּ געפּורקעט און כּמורע מיט פאַרווירפּ געקוקט דער פּונקעלער ריז און אונטערן סאַמע אויער האַפּן זשאפעס גער קוואקעט.

פון יענער וייט ניסן וועלדל אונטערן פּערגל האָט זיך אפּגעהויפּן א שיינ—די לעוואַנע איז

אופגעאנגען. פון טשערעט האָבן ווי פלאַקס גע-
פויזעט וואַלקנס, האָבן פאטאָפּט דעם פרעג, און
בעגעניווע אוועקגעשוומען אין סטעפ. די קעלט
האַט געפונטערט, אונטערדגעטרופן.

ס'האַט זיך אויסגעוווּן, אז הונטער אים, שפּירט
עמיצער נאָך אַן אומפאמערקטער, און ער האָט
זיך געפילט צו דערגיין ביזן גיסנ-וועלדל, ביז די
לעוואַנע וועט גיט דערדרייבן ביז האַלבן הימל.
דאן האָט ער זיך אין דער פינצטער געוועזט היי-
טער א קוסט, איז געווען גליקלעך, וואָס ער האָט
אויסגעמיטן די סאַמע מעסוקענע ערטער. ס'איז
אזוי איינגענעמען געווען אויסצוגלייכן די אַנגע-
שטרענגטע מוסקולן—זיך אויסציען... ער האָט
צוגעמאַכט די אויגן.

זאָסיע איז אופגעשוומען אין זיין זיקאַרן. יאן
האַט זיך שוין צוגעגרייט דורכדרייטן מיט איר, דערן
לאנג און צערטרעב, און פון דעם נאַענטסטן גע-
האַלט איר קויפן א קוויטנדיק פאַטשיילעכל איז
קאַאָפּעראַציע, זי זאָל גיט גיין ווי די קאַמסאַמאַל-
קעס איז דער רויטער נימעסער פאַטשיילע. ער
זאָל האָבן געלט, וואַלט ער איר פאַרשידענע זאַכן
אַנגעקויפט און וואַלט זי גיט גענויט צו דער איר-
פעט, זי זאָל זיך וואַקסן רויק און צופרידן. די שניי-
נימ אפּ צעוועצעניש. דענסטמאַל וואַלט קיינער
גיט געוואַגט איר שרײַען „זאַסקע“ און וואַלט מיט
אַכטונג איר געזאָגט „פאַננאַ זאַסאַ“, און דענסט-
מאַל וואַלט ער איר אויסגעשאַטכנט א פאַניש.

— ייב, ייב! .. טיאב, טיאב, טיאב! — האט
ערנעצ פון דער געדיכטעניש דער סאלאזוי ייב
צענאסן.

די לעוואנע איז העכער אדופגעשוואמען, און
איז פאל זיינען שאטנב ארויסגעפויזעט צווישן די
קארטשעוואטע קושטשעס. יאן האט זיב אופגער
הויבן, און איז אוועק ווייטער. עד זאל מיטאמאל
זיב ניט ארויסווייזן אפ דעם פאלויכטענעם פלאצ,
האט עד זיב א נעם געטאן איז א זיב, איז דורכ
גענאנגען מיט געשטרוב ביזן סאמע פרעג און
דא ערשט האט עד דרויסט א טראט געטאן אפ
דער מעזשע. פאאלאכסן דער לאנקע האט מען
א מאל א סטעזשקע דורכגעמאכט. זעלטן ווער
ס'פלעגט דורכ איר דורכגיין, אפער יאן האט נאכ
געוואלט זיין פארויכטיקער און איז גענאנגען
אביסל איז א זיב, געטראטן אפ די שפיץ פונגער.
ביזן דערפל איז ניט ווייט געווען. א מינוט צען
גאנג.

מיטאמאל האבן אפ דער סטעזשקע זיב באוויזן
צוויי טונקעלע פיגורן, פונקט ווי פון דער ערד
ארויס ... שטילערדייט, פאמעלעכ, הארט איינע
נעפן דער אנדערער האבן זיי זיב געדוקט אנט
קעגן. זיי האבן נאכ יאנען ניט פאמעדקט, אפער
זיי זיינען שוין אזוי נאענט געווען, אז ס'האט זיב
געהערט דער שארכ פון די טריט.

יאן האט זיב פארטייעט, און זיב צוגעזעצט.

און איז דער וויילע האט הייליג א קלונג געטאן
אפ דער גאנצער לאנקע:
— שטיי! ווער איז דארט?

ער האט זיך א ווארפ געטאן אפן פויג, און איז
אומפאוועגלעך צוגעזאגן צו דער ערד.

— ווער איז דארט?— האט זיך ווידער ארויסגע-
ריסן פון דער סטעזשקע און זיך שוין גלייב אפ אים
געקויקלט.

דאס הארע פא יאנען האט זיך א וויילע אפגע-
שטעלט, דערנאך אפגעהויבן אפט-אפט קלאפן
און יאן איז צוועקגעפלונגן אין טהאם אריין.

— ווער איז דאס? שטיי אופ! נו, שטיי אופ!—
האט זיך א פאקאנט קאל צעפיווערט איבער אים.
יאן האט אפגעהויבן דעם קאפ. פאר אים איז
איז דער מעזשע פון פוריאן געשטאנען סאווקע.

— דאס זעט איר, יאן? וואס טוט איר דא?
יאן האט געטוינגן.

— און וואס איז דאס פאר א זאק? א—קוילן...

— איר, באווער סאווקע. מאכט מיך ניט אומ-
גליקלעך—האט יאן דערשלאגן זיך א דריי געד-
טאג,—מאכט מיך ניט אומגליקלעך, מיין טיי-
ערעד! איך האב דאך קונדער, א ווייב... איר
ווייסט אריין, דאנקעס... מאכט מיך ניט אומגליק-
לעך!..

סאווקע האט אפגעהויבן די האנט און איז פאר-
גליווערט געווארן. דערנאך האט ער זיך אנט-

שיידו צו אים אנגעפויגט און האָט אַ שעפטשע
געטאָג צווישן די צייג:

— שוויג, דו פאסקודניאק... געדענק, דאָס זאל
זיין דאָס לעצטע מאָל! פארנעם זיכ פון דאָנען!
און ער האָט מיטן פוס אַ שמידס געטאָג דעם זאק.
יאָג איז גיב מיט האַכנאָע אופגעשטאָעג. ביזן
סאַמע שטוב האָט ער זיכ שוין גיט אדומגעקוקט.
ער איז אונטערדעלאַפּט, און די פיס זיינע האָבן זיכ
אום געדאַכט זיינען עפעס ווי אַ פּרעמדע מאָדנע
מאַשינ. אַלע אַדום איז געווען ווי איז אַ געדיכטן
געפּל. דער קאַפּ איז פּוסט געוואָרן און האָט מיט
ווייטאַק גערוישט. און אז קלומציע האָט דערהערט
זיין קאַל און האָט די טור געעפּנט, האָט זיכ זיין
אייגענער קאַל אים אויסגעוויזן מאָדנע - פּרעמד.
— וואָס עפעס אזוי לאַנג?— האָט קלומציע גע-
פּרעגט.

יאָנען האָט ווי מיט אַ הייטשיק אַ דים געטאָג
אינגעווייניק. ער האָט אזוי ביזן אַ קוק געטאָג אַפּ
איר און האָט אזאָ זעצ געטאָג דעם זאק אין מיטן
קיב, אז פון דער פּאַדלאָגע האָט זיכ אַ כּמאַדע
אופגעהויבן. און דאָס געפּעס-שאַפּקעלע האָט
אין שדעק אַ ציטער געטאָג.

— וואָס איז מיט דיר, יאָג?— האָט זי שטיל און
צערוודערט אופגעהויבן די פּאַרשוואַלענע אויגן.
אַלע, וואָס איז אים אַנגעוואָסן אין מעשעכ פון אַ
גאַנצן טאַג, איז איצט גרייט געווען אויסשיסן אין
אַמפּעראַכמאַנעסדיקן קאַעס. ער האָט זיכ אַפּער

דערמאנט אינ זאסיען. ער האט זיך אפגעהאלטן.
פון אויוון האט געשפארט א ווארעמע לופט. דער
פריפעטשיק איז געווען א ריינער, פינן אונטערגע-
שמירט מיט ראזער ליימ. איבערן גאנצן שטוב
האט זיך געטרעגן א רייע פון פרושן הייסן פרושן.
יאנס צערייצטקייט האט זיך ביסלעכווייז איינגע-
שטילט און שווינגנדיק האט ער אנגעהויבן צונויפ-
דרייען א צינאר.

— וואס זיך—יאן, איז קלימציע פארזיכטיק צו
אימ צו.

דאן האט ער אומגעריכט פאר זיך אליין מיט
עפעס א ניטאויסגעדריקטן ציטער, זי אנגעכאפט
פאט עלנפויגן, זיך אומגעקוקט אפן צווייטן ציטער,
זאסיע זאל גיט דערהערן, און האט איר שטילער-
הייט דערייצילט וועגן אלץ, וואס מיט אימ האט זיך
געטרעפן. אז ער האט געענדיקט, האט ער שטיל
געפרעגט:

— זאסיע שלאפט?

קלימציע האט זיך צעפינטלט מיט די אויגן
און האט צוגעטרעגן צום נאז א עק פארטוב.

— וואס איז? זאסיע שלאפט, פרעג אייך?

— ניטא זאסיע.

— ווו איז זי?

— ניטא זאסיע... זי איז אוועק... אוועק פון דא-

נעג...

יאן איז געבליבן זיצן, ווי א דונער האט אימ

דערלשאַנג—אלע ארום האָט זיכ א טרייסל געטאָג,
זיכ צעטאָנצט פאר די אויגן.

— וואָס הייסט אַוועק?

— זי האָט זיכ געכטן צעקדיגט מיט מיר, און
איז היינט ערגעץ פארשוונדן אפן זאָואַד... איכ
האַב דאָס דיר געזאָגט... דערנאָך איז זי פאַטאָג גע-
קומען צולויפן און האָט געוויינט... און דאָ ערשט
ניט לאַנג האָט סאַווקע אָנגעקלאַפּט. זי איז קיינ-
מאַל ניט געגאַנגען און איצט איז זי אַוועק...

— וואָס הייסט עס? איכ פאַרשטיי ניט...

קלימציע האָט זיכ אין אַנמאַכט אָנגעפויגן אָן
דעם ביישטידל און האָט ייערדיק, פֿיטער זיכ צע-
בליפעט אין דער זשמעניע:

— זי וועט, ווייזט אויס, אויכ איך קאַמסאַמאַל
אַוועק... זי קלייבט זיכ... און סאַווקע לאָזט ניט דיר
ען מיט זיינע אַפּטע באַזוכן. איכ האָב דיר מוידע
געזאָגט דערצוילן, איכ האָב געמיינט, דאָס מיידל
וועט צום סייכל קומען, וועט זיכ פאַרענקען... און
שיין אַ ציט, אז זי האָט אַפּגעהערט גאָט פעטן.
— איז זי הייסט עס?... אַהא, איצט פאַרשטיי
איכ, האָט יאָן טיפּ אַ זיפּע געטאָג, איצט איז
אלע...

פאַרלוירן האָט ער זיכ אַנידערגעזעצט אַפּן זעקל
מיט קוילן און האָט גידעדיק אַראַפּגעלאָזט דעם
קאַפּ.

— וואָס איז מיט דיר, האָט זיכ קלימציע
אָנגערופּן.

ער האט איר גיט געענטפערט.
זיי זיינען אנטשווינגן געווארן. האבן לאנג גע
ווינגן. אינ שטוב איז געווארן שטיל ווי אפ א פ
סילעם. און נאר ערגעץ איז דער ווייט פון נא
האבן שטארק הייב געהילכט די סאלאווייען...

פרמז 12 קאפ.

Л. Н.

ською мовою :
О Б Ч Е Н К О
ого передпокою

На еврейском языке :
А. Л Ю Б Ч Е Н К О
Из темной передней

ЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНИХ
ІЕНШОСТЕЙ УСРР ПРИ ПРЕЗИДІ ВУЦВК'у